

פרוטוקול פגישה מיום 5.5.19

משתתפים:

אבי כהן, מנהל אגף תפעול
נרי אראלי, יו"ר הועדה
קורין תויתו, חב' מליאה
דוד הראל, חב' מליאה
טובי שור- מי"ה
מיטל ליאון - מי"ה
הראל בן שחר- משקיף רט"ג
איילה גובר אברהמי, יח' סביבתית
אורלי מילר - יח' סביבתית
אביגיל אילן- נציגת הציבור
רז לוגסי, מנהל מח' רישוי עסקים ותברואה
דודי קדוש, רכז ועדה חקלאית

חסרים:

עופרה שוורץ- חב' מליאה

סיכום דיון הועדה להגנת הסביבה מספר 02/19

מטרת הפגישה:

הועדה להגנת הסביבה מתכנסת 6 פעמים בשנה. התפקיד שלנו להעביר מסר, לבצע תהליך למידה בין מפגעים/דברים שקורים לתושבים ולדאוג שבעלי התפקידים במועצה ידאגו לכך. אין לנו סמכות פורמלית, יש לנו סמכות מוסרית.

סקירת הנושאים שהועלו בדיון:

1. אסון אשלים
2. בעיית הזבובים

סיכום החלטות ומשימות:

1. השלכות אירוע אסון אשלים על נושא איכות הסביבה במ.א תמר:

מפעלי ים המלח: מפעלי ים המלח מתעסקים במורד הנחל. האירוע היה ב- 30.6.17 בריכה בגובה 60מ'. עם השנים הגבס הלך והצטבר והייתה בריכה גבוהה, ובעצם מה שקרה באירוע זה שבר בדופן. חלק ניכר ... שפכים כבר זרם והחל לזרום למטה לנחל אשלים. הזרם הגיע לתעלת ההטעה. פוזרו שקתות לאורך הנחל. הוצבה שמירה בכניסה לנחל שלא יסתכנו.

ההצעה לנטרל את השפכים האלה צריך לבנות איזשהם בריכות. לבנות שתי בריכות נטרול. התוכנית כללה שאיבה מהנוזלים, לבריכת הנטרול לקח זמן לקבל אישור לתהליך הנטרול ותהלי של הבריכות (רשות ניקוז, רשות המים, רט"ג) היה צריך לעשות תיאום מול כולם ועד שכולם הסכימו החומר התייבש. הצליחו לנטרל כמות קטנה.

אגם הברבורים: יש מי תהום גדולים שקיבלה באירוע הזה והתנקז חומר מזוהם. בעקבות האירוע הוחלט להוסיף מים כדי לבטל את הזיהום. גם בשביל להזרים מים צריך אישור מהרט"ג.

מישור רותם: מישור רותם מתעסק במעלה הנחל. רותם ביצעו סקר קרקע, וכל פעם שיש שטפון צריכים לעשות סקר חדש. מה שמתוכנן בשביל לפתוח את הנחל לקהל הרחב יש לבצע סקר סיכונים. המשרד להגנת הסביבה נתן את ההנחיות איך לעשות אותו, תהיה גם חברה חיצונית מחו"ל שתתמוך בהכנה שלו. אנחנו מבחינתנו ממשיכים לעקוב וגם בודקים את הקידוחי מים. יש שני קידוחים רלוונטיים: עמיעז 6 שנמצא בתוך הנחל זה קידוח מים של מפעלים ים המלח ודגמנו אותו לא מזמן, לא מוצאים בו שום סימן לסמנים הכימים של האירוע. קידוח צין 7 לא נמצא איפה שאגם הברבורים נמצא וגם שם אין שום עדות לזיהום. העבירו את התוצאות לרשות המים וממשיכים לעקוב. רשות ניקוז מעורבת בעניין של האוגר. רותם נדרשו לבצע קידוח ומחכים לאישור מהגז.

תוכנית שיקום:

עד סוף 2020 אמורים להקים את כל התשתיות של הניקוז, ואח"כ הניקוז עצמו זה משהו שלוקח המון זמן בסוף תקופת ההקלה.

רט"ג: רט"ג מתעסקים באמצע הנחל. רט"ג כבר יום למחרת חילקו את הנחל למקטעים. תוכנית ניטור רב שנתית במימון המפעלים. ניסו לאתר חיות בר פצועות הכל בכדי למנוע מגע בין החיות לבין החומצה. ובימים הראשונים התחילו לקחת דוגמאות מים, קרקע ולראות את ההידרדרות או איזה שיפור של המצב. הנזק האקולוגי בנחל הוא עצום. עד היום הוא סגור למטיילים, ב- 3 כניסות לנחל עדיין יש עמדות שמירה שמאוישות 24 שעות כדי למנוע ממטיילים להיכנס לנחל. בהיבט הפלילי קם צוות צח"מ של הגנת הסביבה ביחד עם הרט"ג שעובד על זה, תהליך ארוך.

2. בעיית הזבובים:

בישיבה האחרונה הובהר נושא הזבובים והיתושים ביישובי הכיכר והוחלט להכין תוכנית כוללת גם בתושבים, חקלאים, תאילנדים, בכל גורמי המועצה וגם מצפון ועד ירדן.

כל נושא הזבובים והיתושים מעסיק אותנו ביומיום, וכמובן בחרנו בעבודה שלנו השוטפת לבחון אם מה שעשינו בשנים האחרונות לא עזר דרמטית, כי אנחנו כן מחפשים הישגים דרמטיים אחרת. בחרנו בחודשים האחרונים לעסוק בזה באינטנסיביות. אנחנו יחד עם המו"פ בנינו מודל של עבודה ניטור ונחקר, דברים שלא נעשו בעבר בחלקם. חלקם נעשו אבל לא בהצלחה, היה חסר מודלים לעבודה. אחד הדברים שזיהינו שרמת המחקר והניטור שבוצעה מאוד יסודית אבל לא הייתה המשכיות מול גופים שהם שותפים לנו ליצירה של המפגע הזה.

המו"פ יחד איתנו עם תקציב של הרשות 350,000 ₪ לשנה הקרובה ישימו מנטר, חוקרים שיהיו איתנו, ילוו אותנו, לאפיין גופי מים, מפגעים עצמם, בדיקות מעבדה וכו' אבל לכל זה היה חסר לנו לחבר את כל הגורמים בשטח- מפעלי ים המלח, רשות ניקוז ובעצם אם נדרש לבצע פעולה במקום מסוים כולם אמורים לתת את תרומתם באותה נקודת זמן על אותו תא שטח ומינימום שימוש בחומרי הדברה. המטרה להפחית את חומרי ההדברה באזור, לעשות פעולות שהן יותר ממוקדות בתאי שטח שמייצרים מפגעים.

המטרה היא להתחיל בסוף החודש עם המו"פ כאשר אנחנו בימים אלה עוסקים בלהגדיר מדדים להצלחה- מדדים של תאי שטח, מדדים של שיתופי פעולה וכו'.

התוכנית תפורסם לכולם, תוך חודש נשים את התוכנית על השולחן ונתחיל לעבוד בשטח ברמה של ניטור ואיסוף חומרים. רוצים להאמין שאם נתמיד ונחפש לעשות את הדברים יותר טוב 2020 תהיה יותר קלה. מה שחסר זה התושבים, שגם איתם נעשה עבודה.

בקשר לזבובים יש דברים שתלויים בנו ויש דברים שלא תלויים בנו למשל עם הירדנים.

השלב הראשון הוא ניטור ואיסוף מידע. המטרה באוקטובר לקראת עונת המעבר הבאה שנתחיל כבר לעשות פעולות בשטח מעבר להדברה יחד עם כל הגורמים. אם אפשר לשפר את הניקוז, להגביר זרימה.

אחת המגבלות מבחינת רשות ניקוז היא לאחר הנחת קו הגז, שיקמו את השטח לא טוב, נוצרו שלוליות לא טובות וזה מביא יתושים, והבעיה היא שהיום אף אחד לא מוכן לגעת בזה בגלל המוקשים. מה שחסר פה זה כל הסנכרון, ותכנון נכון וצעדים משלימים של כל אחד מאיתנו. רשות ניקוז יש לה תקציב היא אמורה לתחזק נחלים, נקודות ניקוז מסביב למטעים, לגזום ענפים, לגזום את הקנה. צריכה לעשות פעולות. צריכה לפתוח לנו דרכים שהמדביר יוכל להיכנס ולהגיע למעיינות נסתרים. זה התקציבים שיש לה והיא מקבלת חלק מהמועצה.

אנחנו צריכים להתרכז בפעולות הדברה ולממן את כל הפעולות שלנו עם המו"פ. כל אחד מהגופים מחזיק אצלו תקציב גם חקלאות כמובן.

כל הנושא של הסברה יתבצע באמצעות היחידה הסביבתית יחד איתנו בשולחן עגול עם המו"פ. לכל אחד יש תפקיד בתוך המערכת הזאתי.

פינוי אתרים שעמוסים בפסולת חלק פונו, וגם נעשה סיור בשטח.

סיכום:

לישיבה הבאה נציג את התוכנית הכוללת המפורטת.

רשמה: נופר עבודי

העתקים:
נוכחים